

Nieuwe perskaarten 2007-2011 zijn op komst
VVJ roept op tot kandidaatstelling voor bestuursverkiezingen
Freelancers in de ramsj?

En verder:
de oudere medemens vraagt meer respect, Bart De Clerck vond vier redactiemuren te eng
en Jan De Zutter bezint zich over de verhouding tussen pers en politiek

BELGIE-BELGIQUE

PB

8900 IEPER 1

3/8/36

afgiftekantoor Ieper

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

21 december 2006 - nummer 98 - Verschijnt maandelijks - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 1040 Brussel

Journalistic Excellence Award

[editie 2007]

De Citigroup Prijs voor Journalistiek Talent

beloont jaarlijks economisch/financiële journalisten.

De winnaars worden uitgenodigd op een internationaal seminar aan de Columbia University, NY, USA.

Daar krijg je de kans om deel te nemen aan gesprekken en workshops met vooraanstaande academici en beleidsmakers.

Verder worden verschillende bezoeken georganiseerd aan instellingen zoals de New York Stock Exchange, de World Bank, het IMF, Bloomberg Business News en de Federal Reserve. Eén dag is voorzien voor ontmoetingen met top-executives van Citigroup.

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Résidence Palace
Blok C - Lokaal 2232
Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel. 02/235.22.70
Fax 02/235.22.72
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Drukkerij Deman NV
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

EEN MISPLAATSTE GRAP

Spraakmakend is wel het minste wat kan gezegd worden van het omstreden nep-journaal van onze vrienden van RTBF. Dat alle deontologische regels met de voeten zijn getreden, is al tot in den treure herhaald. De macht van het medium is nog eens overvloedig aangetoond: mensen in paniek, angst, twijfel en woede. Dat hadden de bedenkers van het programma kunnen weten. Die macht misbruiken is een zware professionele fout.

Een nepjournaal zonder waarschuwing uitzenden is ontoelaatbaar. De makers noemen het genre 'docu-fictie'. Maar dat is het programma ook niet. Want dan zouden de reportages met een aan de werkelijkheid grenzende waarschijnlijkheid moeten zijn gemaakt. En dat is niet gebeurd. De items over de bewaking van de taalgrens of de geheime tiende bol van het atomium tartten alle verbeelding. Hilarisch was het wel. En dus kan het programma alleen als politieke satire worden bekeken. De furieuze reacties tonen trouwens aan dat er grote behoefte is aan *goede* politieke satire. Een kunst die wel in het buitenland wordt beoefend, maar zo schaars is in het binnenland.

Je kunt je natuurlijk de vraag stellen of onze eigen Vlaamse pers altijd zo neutraal en sereen is. Wallonië is in de Vlaamse media het buitenland, Nagorno-Karabach. Alleen maar interessant als er schandalen losbarsten en vooral om te wijzen op de verschillen en niet op de overeenkomsten. Het moeten pakkende, sensationele verhalen zijn, of anders komen ze niet aan bod. Nochtans geraken we met het eigen gelijk vooruit te schuiven geen stap verder. De waarheid ligt altijd in de nuances, is niet zwart-wit maar grijs. En dus soms te saai om persbelangstelling te krijgen.

Dat geldt aan beide kanten van de taalgrens. Laten we dus alstublieft ophouden met de clichés. Na de verontwaardigde reacties in Vlaamse en Franstalige media is het een verademing om te horen dat er toenadering mogelijk is. Als het nepjournaal één verdienste heeft, is het wel dat het debat is aangezwengeld. En ik kan moeilijk aannemen dat onze serieuze collega's van RTBF andere bedoelingen hadden. Stop de complottheorieën! Stop de kruistochten!

Laat *De Standaard* en *Le Soir*, VRT en RTBF de taalgrens oversteken in plaats van ze af te sluiten. Hopelijk volgen de andere media dat spoor. Laat ons allen een gedurfde poging ondernemen om de karikaturen achter ons te laten en te zoeken naar wat ons echt bezighoudt. Alleen op die manier kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan het politieke debat over de staatsvorming dat na de verkiezingen zal losbarsten. Zonder voer te geven aan extremistische partijen.

Het nepjournaal zal een referentiepunt worden in de vaderlandse journalistieke geschiedenis. Orson Welles liet in 1938 de marsmannetjes landen op aarde, het marsmannetje van de RTBF was de Vlaamse onafhankelijkheid. En wat de Franstalige politici betreft: misschien hebben zij wel nog méér schrik van een onafhankelijke omroep dan van een onafhankelijk Vlaanderen...

Marc Van de Looverbosch

Foto: Johan Van Cutsem

december
2006

INHOUD

UIT DE VVJ

Een misplaatste grap 3

ACTUEEL

Nieuwe perskaarten 2007-2011 zijn op komst 5

Raad voor de Journalistiek opnieuw samengesteld 5

Nieuwe CAO bij Belga 5

VVJ roept op tot kandidaatstelling bestuursverkiezingen 6

Aanbevelingen over berichtgeving zelfdoding halen weinig uit 7

Wel en wee van de ereleden 7

SCHEEF BEKEKEN

6

MENS ACHTER HET NIEUWS

Vier redactiemuren waren Bart De Clerck te eng 7

SERVICE

Freelancers in de ramsj? 11

Aanvulling Persprijzen 2007 12

Multimedia 13

FORUM

Ouderen vragen om respect in berichtgeving 8

Jan De Zutter over de verhouding tussen politiek en pers 14-15

BOEKEN

16-17

DE DEADLINE VOORBIJ

18

ONDER EMBARGO

19

Woensdag 13 december 2006, 20u22. De RTBF-televisie schrijft politieke en mediageschiedenis door zijn uitzendingen te onderbreken voor 'une émission spéciale' die na een goed half uur een nepjournaal blijkt te zijn. Vlaanderen had zijn onafhankelijkheid dan toch niet uitgeroepen. Een positieve noot: de geloofwaardigheid van het RTBF-journaal bleek dermate groot dat liefs 90 procent van de kijkers het verhaal eerst geloofde. Blijft de vraag of die geloofwaardigheid postfactum zo groot gebleven is.

(Foto Philip Reynaers / PhotoNews)

NIEUWE PERSKAARTEN 2007-2011 ZIJN OP KOMST

Overheid en vervoersmaatschappijen werkten overgangsmaatregelen uit om laattijdige afgifte op te vangen

Pol Deltour

Het VVJ-secretariaat begint rond deze tijd met de verspreiding van de eerste nieuwe officiële persdocumenten voor beroepsjournalisten. Ook de stagiairs, technici en ereleden mogen hun nieuwe perskaart verwachten. Omdat weliswaar niet iedereen op 1 januari 2007 over zijn nieuwe document zal beschikken, zijn met de overheden en de openbare vervoersmaatschappijen overgangsmaatregelen uitgewerkt.

De Erkenningscommissie voor beroepsjournalisten heeft de voorbije maanden een meer dan behoorlijke dosis werk verzet, en zo komt het dat nagenoeg alle 2.500 Nederlandstalige beroepsjournalisten door de molen van de vijfjaarlijkse herziening van de erkenningen zijn gdraaid. Die vijfjaarlijkse revisie, die telkens ook aanleiding is tot de uitreiking van een geheel nieuwe perskaart, is door de wet van 30 december 1963 op de erkenning van beroepsjournalisten verplicht. In een volgend nummer van *De Journalist* brengt Raymond De Craecker, voorzitter van de Nederlandstalige Erkenningscommissie, verslag uit van de recente herzieningsoperatie.

Ondertussen is de FOD Binnenlandse Zaken volop aan de gang met de technische productie van de nieuwe officiële perskaarten voor beroepsjournalisten. Zoals reeds aangekondigd, gaat het document 2007-2011 op bankkaartformaat, wat het een stuk gebruiksvriendelijker maakt. Rond deze tijd verwacht het VVJ-secretariaat de eerste lading nieuwe kaarten in de bus, waarna onmiddellijk met de verspreiding onder de gegadigden wordt begonnen. Ten overvloede: het is niet omdat Bin-

nenlandse Zaken de documenten maakt, dat ze ook beslist wie ze krijgt. Het is wel degelijk de onafhankelijke Erkenningscommissie – die uit journalisten en media-directeurs bestaat – die deze beslissingen neemt. De FOD Binnenlandse Zaken koppelt hier vervolgens automatisch een officiële legitimatie aan vast die bedoeld is om de beroepsjournalist zoveel mogelijk faciliteiten te geven bij zijn werk. Of zoals het op de officiële perskaart zelf staat vermeld: *De overheden worden verzocht de titularis alle faciliteiten te verlenen in zoverre verenigbaar met de vereisten van openbare orde en van het verkeer.*

Overgangsmaatregelen

Nu al staat vast dat de FOD Binnenlandse Zaken niet alle nieuwe perskaarten zal afgeleverd hebben tegen Nieuwjaar 2007. Minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael (VLD) heeft daarom een omzendbrief geschreven aan alle provinciegouverneurs, burgemeesters en politiecommissarissen met een overgangsregeling. "Het is nu reeds zeker dat de afgifte van de nieuwe documenten nog zal doorgaan gedurende de eerste maanden van het jaar 2007", staat in de ministeriële circulaire. "Bijgevolg zullen de documenten betreffende de periode 2002-2006 die verstrijken op 31 december 2006, geldig blijven na hun vervaldatum tot op het ogenblik van hun hernieuwing." Een klas-sieke ingreep, overigens: ook bij vorige vijfjaarlijkse hernieuwingsrondes moesten dergelijke overgangsregimes worden toegepast.

Ook de openbare vervoersmaatschappijen zijn intussen op de hoogte van de complicatie dat niet alle journalisten vanaf

Nieuwjaar over hun nieuwe perskaart zullen beschikken.

> **De NMBS** heeft in haar instructies voor het personeel in verband met de verminderingskaarten voor journalisten een overgangsmaatregel opgenomen die luidt: *Aangezien nog niet alle journalisten op 01/01/2007 in het bezit zijn van de nieuwe kaart geldig van 2007 tot 2011 worden tot 31/01/2007 de oude kaarten geldig van 2002 tot 2006 nog aanvaard.* Pro memorie: op vertoon van de officiële perskaart kun je gratis sporen in 2de klas en kun je tegen een 25 pct.-tarief treinen in 1ste klas.

Voor stagiairs en ereleden blijft de regeling dat ze de gele 'reductiekaart journalist' voor het openbaar vervoer moeten kunnen voorleggen, willen ze gebruik maken van de vermelde NMBS-prijsvoordelen.

> En ook **De Lijn** werkte inmiddels een overgangsregeling uit. Die komt erop neer dat de journalisten (beroeps en stagiairs) die momenteel een gratis abonnement van De Lijn hebben (abonnement dat dus geldig is tot 31 december 2006), een nieuw abonnement voor drie maanden kunnen aanvragen (dat dus geldig blijft tot en met 31 maart 2007). Daarvoor moeten ze de dienst Abonnementen van De Lijn in hun provincie een kopie bezorgen van hun journalistenkaart 2006, en een kopie van hun identiteitskaart. Eens de journalist dan zijn nieuwe journalistenkaart heeft, kan hij of zij een nieuw jaarabonnement aanvragen (voor de periode april 2007 tot en met maart 2008). De contactgegevens van de diverse provinciale Abonnementendiensten van De Lijn staan op www.delijn.be/contact/algemeen.asp.

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK OP NIEUW SAMENGESTELD

De VZW Raad voor de Journalistiek heeft enkele nieuwe leden aangewezen om de komende vier jaar te zetelen in de eigenlijke Raad voor de Journalistiek. Wat de journalistendelegatie betreft zijn er drie nieuwkomers: Tim Pauwels (VRT-tv, hij is tevens voorzitter van de Deontologische Adviescommissie van de VRT), Stefaan Michiels (De Tijd) en Hans Maertens (Roularta). De VVJ duidde ook drie nieuwe 'externen' aan: Ann Walgrave (ACW), Paul Geerts (uitgever) en Stefaan Walgrave (hoogleraar UA). Aan uitgeverszijde vervoegen Geert Steurbaut (Corelio), Werner Smeuninx (Concentra) en Karen Van Brabant (De Persgroep) de Raad. Als nieuwe 'externen' duidden de mediadirecties de (ex-)magistraten Walter Van Gerven en Greta Suetens-Bourgeois aan. De volledige nieuwe samenstelling van de Raad staat op www.rvdj.be en www.journalist.be. (PD)

NIEUWE CAO BELGA

Rond deze tijd ondertekenen directie en personeelsdelegaties bij Belga een nieuwe CAO. De tekst, waarover vele maanden onderhandeld werd, voorziet in een iets snellere loonstijging voor jongere journalisten. Tegelijk wordt een evaluatiesysteem voor de journalisten ingevoerd, dat bepaalt of iemand naar een hogere weddecategorie evolueert. (PD)

OPROEP TOT KANDIDAATSTELLING

VVJ EN AVBB HOUDEN BESTUURSVERKIEZINGEN OP 17 FEBRUARI 2007

Op zaterdag 17 februari 2007 organiseren de VVJ en de AVBB hun jaarlijkse algemene ledenvergaderingen. Bij die gelegenheid wordt – zoals om de vier jaar – tevens een nieuwe raad van bestuur voor beide verenigingen verkozen. Alle erkende beroepsjournalisten die lid zijn van de VVJ/AVBB, worden bij deze hartelijk uitgenodigd om een kandidatuurstelling te overwegen en langs die weg mee bij te dragen tot de verdere uitbouw van de VVJ en AVBB als sterke beroepsverenigingen voor alle journalisten.

De vacatures op een rij:

1. Voorzitter
2. Ondervoorzitter
3. Secretaris-penningmeester
4. Vertegenwoordiger dagbladjournalisten
5. Vertegenwoordiger magazinejournalisten
6. Vertegenwoordiger openbare audiovisuele media
7. Vertegenwoordiger private audiovisuele media
8. Vertegenwoordiger regionale audiovisuele media
9. Vertegenwoordiger persagentschappen en elektronische media
10. Vertegenwoordiger zelfstandigen
11. Vertegenwoordiger foto- en filmjournalisten
12. Vertegenwoordiger regio Antwerpen-Limburg
13. Vertegenwoordiger regio Brussel-Brabant
14. Vertegenwoordiger regio West- en Oost-Vlaanderen

Belangrijk om weten !

Kandidaturen moeten schriftelijk binnen zijn op het VVJ-secretariaat ten laatste op **vrijdag 2 februari 2007**.

Kandidaten melden expliciet **voor welke plaats** in het bestuur ze kandidaat zijn.

Men kan zich kandidaat stellen voor 2 of zelfs 3 van de in te vullen bestuursmandaten, althans voor zover men aan de omschrijving daarvan voldoet.

Kandidaten voor de mandaten van **voorzitter, ondervoorzitter en secretaris-penningmeester** moeten hun kandidaatstelling ondersteunen met 25 handtekeningen van evenveel voordragende leden.

Van de 14 VVJ-bestuursleden moeten er 7 ook een bestuursmandaat opnemen in de raad van bestuur van de **federale AVBB**, waar ze het gezelschap krijgen van 7 bestuursleden van de Franstalige AJP. De algemene ledenvergadering van de AVBB wijst deze federale bestuursleden aan op voordracht van de raden van bestuur

van VVJ en AJP.

De VVJ-voorzitter neemt samen met de AJP-voorzitter het **AVBB-voorzitterschap** waar. Volgens de voorziene communautaire beurtrol is de VVJ-voorzitter in de periode 2007-2011 tevens AVBB-voorzitter.

De raad van bestuur van de VVJ komt traditioneel **één keer per maand** bijeen op een woensdagavond. De raad van bestuur van de AVBB vergadert een keer om de 1 à 2 maanden, tot dusver gebeurde dat op het middaguur. Veel communicaties en beraadslagingen verlopen tegenwoordig via e-mail.

Meer informatie

... kunt u altijd verkrijgen op het VVJ/AVBB-secretariaat (pol.deltour@journalist.be, tel. 02/235.22.70) of bij de uittrekkende bestuursleden (zie overzicht op www.journalist.be of in de *Journalistenagenda*).

Artsenkrant is een toonaangevend vakblad en marktleider in de medische pers.
Om onze redactie in Ukkel te versterken, zoeken wij:

EEN REDACTEUR

Functie-omschrijving:

- U leest teksten na op hun correctheid en vormgeving.
- U staat in voor de contacten met de pre-press.

Profiel:

- U beheerst het Nederlands uitstekend en hebt een goede kennis van het Frans.
- U kunt prima overweg met pc en internet.
- U bent een polyvalent talent met een sterke interesse voor de medisch-sociale actualiteit en zin voor organisatie
- U bent stressbestendig, nauwkeurig en kunt discreet werken.

Aanbod:

- Een voltijdse functie
- Een aantrekkelijk verloningspakket met extralegale voordelen
- Een aangename werksfeer in een dynamische omgeving

Geïnteresseerd?

Stuur uw kandidatuur naar:

Artsenkrant, vacature redactie, Horzelstraat 100, 1180 Brussel, of mail naar: ann.deryckere@be.cmpmedica.com

s c h e e f b e k e k e n

"We zijn een nieuw tijdperk van journalistiek binnengetroten. Na de burgerjournalistiek en de onlinejournalistiek, hebben we dankzij de Franstalige openbare omroep RTBF kennis gemaakt met de docu-fictie."
Commentaar in *Het Volk* van 15 december 2006

"Als verkiezingen als spelletje worden gepresenteerd, zal de kiezer zich ook als balorige deelnemer en niet als verantwoordelijke burger gedragen. Als media doelbewust deze weg blijven bewandelen, zullen zij niet langer kunnen ontsnappen aan de legitieme vraag naar hun rol als *Mitspieler* in de versplintering en radicalisering van het stemgedrag."
Bart Eeckhout in *De Morgen* van 24 november 2006

"Natuurlijk is de nieuwsdienst een moeilijke afdeling om mee te werken. Dat is eigen aan het ras van journalisten, wellicht is het een eed die jullie moeten afleggen of zo. Maar da's toch prachtig. De nieuwsdienst heeft *persoonlijkheid*."
Jan Segers, programmadirecteur van VTM, in *Humo* van 28 november 2006

"Uit de simpelste vragen komen vaak de meest fantastische antwoorden. Alleen moet je die simpele vragen durven stellen. Sommige journalisten durven zich daar niet toe verlagen. Maar als ik bij iemand binnenkom en ik zie een asbak staan, dan vraag ik: 'Die asbak? Steekt daar een verhaal achter?'"
Martin Heylen (VRT-tv) in *P-magazine* van 28 november 2006

"Doet een lezer nu echt zijn voordeel met al die boeken of dvd's die zijn lijfblad aan de man brengt? Want bij Mediamarkt kan je het gros van de films die bij *Knack* en *De Morgen* worden aangeboden enkele dagen later nog goedkoper op de kop tikken."
De *Tijd* van 7 december 2006

'AANBEVELINGEN BERICHTGEVING ZELFDODING HEBBEN MAAR WEINIG EFFECT'

Luc Vanheerentals

De aanbevelingen die de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) en de Raad voor de Journalistiek (RvdJ) begin 2004 verspreidden met betrekking tot berichtgeving over zelfdoding (zie www.journalist.be/deontologie), hebben in de praktijk weinig effect. Dat blijkt uit een eindverhandeling van Marie Swinnen, studente communicatiewetenschappen aan de KULeuven. Zij vergeleek krantenartikels uit de periode 2002-2003 met de jaren 2004-2005.

De aanbevelingen die opgesteld werden in samenwerking met wetenschappers en de Administratie Gezondheidszorg van de Vlaamse Gemeenschap, hadden vooral tot doel te voorkomen dat berichtgeving over zelfdoding zou aanzetten tot een imitatiegedrag bij het brede publiek. Vlaanderen kent een van de hoogste zelfdodingscijfers in de wereld. Het zijn overigens vooral nabestaanden die een verhoogd risico lopen op zelfdoding. Zo werd er bij de journalisten voor gepleit de privacy van de betrokkene en zijn nabestaanden te respecteren. Ook werd gevraagd de gebeurtenis niet te dramatiseren of te idealiseren, en geen melding te maken van de methode waarmee de zelfdoding werd uitgevoerd. Tot slot

werd aangeraden hulpverleners aan het woord te laten over het voorkomen van zelfdoding.

"Ik heb weinig evolutie vastgesteld in de berichtgeving", zegt Marie Swinnen. "De teksten werden weliswaar iets minder sensatiegericht, maar dat was niet het geval voor foto en titel. Het sensationele blijft globaal genomen overheersen. Ook de methode wordt nog steeds vaak vermeld, net zoals de naam van het slachtoffer, zij het dat dit dikwijls enkel met de voornaam en eerste letter van de achternaam gebeurt. Hulpverleners komen nog steeds zeer zelden aan het woord. Positief is dan weer dat er maar zelden sprake is van het verheerlijken van feiten en het contacteren van nabestaanden."

Uit gesprekken met een dertiental journalisten blijkt volgens Swinnen dat de nog te veel journalisten de aanbevelingen gewoon niet kennen. "Inhoudelijk gaat men wel akkoord met de aanbevelingen. Slechts in twee gevallen was er kritiek en vond men dat journalisten zelf wel kunnen bepalen wat mag en niet mag."

www.journalist.be / (beroeps)journalist / deontologie

WEL EN WEE BIJ DE ERELEDEN

Jo Hermie

Coördinator Werkgroep Ereleden VVJ

Het initiatief om de actief-gepensioneerden en ereleden onder ons regelmatig bij elkaar te brengen, krijgt bijval. Uit West-Vlaanderen kwamen enkele positieve reacties en ook in Antwerpen zijn mensen vragende partij. Ondertussen proberen we alvast enkele vragen van praktische aard, die sommigen ons stelden, naar behoren te beantwoorden.

Antwerps Pershuis

Marc Veldeman, naast erelid ook gedurende diverse jaren coördinator van het Perscentrum Vlaanderen in Antwerpen, verliet in onderling overleg met de beheerders het Antwerps Pershuis. Marc gaat zich vanaf nu verder toeleggen op de uitbouw van zijn kunst- en antiekzaak. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan, en daarom zal Veldeman via zijn Edegemse 'Journalistieke Producties' ook nog publicitaire bedrijfsreportages en allerhande veiling- en beursnieuws blijven leveren aan klanten.

Overleden

Louis Sterken, oud-journalist van *Het Belang van Limburg*, stierf, 86 jaar oud, amper enkele dagen na de begrafenis van zijn vrouwtje Tinneke. Louis was een bekwaam collega, zonnig van karakter en een voorbeeld voor de jongere journalisten die hij steeds met raad of daad bijstond.

Jaak Hendrickx, gewezen medewerker van *Gazet van Antwerpen* en echtgenoot van Tille Bosmans, stierf thuis te Zandvliet. Hij werd 74.

Ferre Verschueren verliet ons op 81-jarige leeftijd. Ferre werkte bij 'De Frut' waar hij basketmedewerker was, maar

tevens versloeg hij talrijke wielervedstrijden. Hij volgde het stadsnieuws, het amateurtoneel, het jazz-gebeuren, en hield zich ook nog bezig met de vakantiekaternen. Bij de *Gazet* bleef hij trouwens actief tot hij 75 werd.

Armand Van Linden, gewezen directeur van de redactie van *Gazet van Antwerpen*, overleed op bijna 61-jarige leeftijd, bij hem thuis in Borsbeek. In dienst getreden als stadsredacteur in de jaren zeventig, bouwde hij bij de *GvA* een mooie loopbaan op. De herstructurering in 1996 betekende voor Armand evenwel het einde van zijn journalistieke streven. Daarna vulde hij zijn dagen in het voordeel van de jeugd van Borsbeek. Hij was ook zeer actief in de Kerkfabriek van de Sint-Jacobuskerk in zijn gemeente.

Jean Guy

Eén van mijn trouwe vrienden, de Waalse journalist **Jean Guy**, werd slechts 67 jaar. Jean Guy begon ooit bij *Le Journal de Charleroi* en *La Nouvelle Gazette*. In 1985 werd hij hoofdredacteur van *Le Peuple* en *Le Journal*, een fusie van twee socialistische kranten. Later vertegenwoordigde hij de PS in het bestuur van de RTBF.

Toen ik na jaren in Antwerpen te hebben gewerkt in Brussel werd gedropt, ontmoette ik Jean bij een Picon in La Presse, een pleisterplaats voor persjongens (ook al eens een persmeisje) in de nabijheid van de Jacquainlaan. Bij hem vond ik steun en inzicht in de Waalse beslommingen en Brusselse toestanden – wat later uitgroeide tot een hechte kameraadschap. Jean Guy, het ga je goed in het hiernamaals!

Aan alle familieleden en vrienden van diegenen die ons vooraf zijn gegaan, bieden we onze oprechte en innige deelneming aan.

OUDEREN ZIJN 'IN', GEBRUIK DUS VOOR HEN GEEN TERMEN DIE 'OUT' ZIJN

Vlaams Ouderen Overleg Komitee
Vlaamse Ouderenraad

*Onveilig?! Blijf je toch binnen, ouwe!
Vergrijzing slaat Vlaanderen murw
Mc Donald's wijst luidruchtige oudjes de deur
Videogames houden knarren kras*

In het medialandschap draait het meestal om cijfers: kijkcijfers, luistercijfers, leescijfers. Logisch dat de kop van een artikel of programma de aandacht moet trekken. Bovenstaande koppen uit krantenknipsels tonen dit duidelijk aan. De journalist heeft hierbij een zware taak: een artikel moet worden gelezen en een TV-programma moet massaal worden gezien.

1.300.000 is ook een indrukwekkend cijfer. Het gaat hier echter niet om kijkcijfers of leescijfers, maar om het aantal 60-plussers in Vlaanderen. Ouderen vormen een grote en gedifferentieerde groep en willen in hun diversiteit correct in beeld worden gebracht. Dat is niet altijd het geval. Daarom heeft het Ouderen Overleg Komitee - Vlaamse Ouderenraad enkele aandachtspunten voor de media geformuleerd, zodat het beeld dat de maatschappij van ouderen voorgeschoteld krijgt geleidelijk aan kan worden bijgesteld.

De term 'derde leeftijd' en zeker de termen 'oude besjes', 'grijsaards', 'oude knarren', 'ouden van dagen', 'oudjes', 'ouderlingen', 'bejaarden' en 'hoogbejaarden' zijn niet meer van deze tijd. Een 60-plusser die deelneemt aan een Himalaya-expeditie of een 70-plusser die computerspelletjes speelt met de kleinkinderen is geen uitzondering meer. Met andere woorden, leg in de berichtgeving hierover de focus niet op zijn/haar leeftijd alsof het iets buitengewoons is, en noem hem of haar liever niet een 'krasse knar'.

Uitdrukkingen als de 'Viagrageratie', 'Alzheimer light', 'verwende babyboomers' of 'hangborstenbikini' getuigen van weinig respect. De term 'bond van gepensioneerden' of kortweg 'bonden' zijn oubollig, de term is door deze ouderenorganisaties vervangen door 'verenigingen'.

Spreek of schrijf, wanneer mogelijk, niet over ouderen alsof het om een speciale categorie mensen gaat. Gebruik liever de solidaire termen 'wij', 'mensen', 'velen', 'personen', 'ouderen', 'ouderwordende mensen'. Dus niet: 'Vijftigers kunnen hun geluk niet op als ze hun eerste kleinkind krijgen'. Maar wel: 'De meesten van ons kunnen hun geluk niet op als ze hun eerste kleinkind krijgen'.

Termen als 'de veroudering van de bevolking', 'de hogere levensverwachting' of 'het grotere aandeel van 60-plussers in de bevolking' zijn neutraler dan 'vergrijzing'. De uitdrukkingen 'de kosten van de vergrijzing' of 'de problematiek van de vergrijzing' roepen negatieve verwachtingen op en bevestigen het cliché dat de vergrijzing alleen maar problemen veroorzaakt.

Nog iets over illustratiemateriaal. De klassieke plaatjes van induttende of dementerende mensen in een rusthuis zijn al te vaak gebruikt. Innoverend zou pas zijn om beelden te gebruiken van actieve ouderen in een lokaal dienstencentrum, van vijftigplussers die vrijwilligerswerk doen (leesoma's, om maar iets te noemen), van fietsende 60-plussers, van museumbezoekers, van ouderen actief in het verenigingsleven, van een oudere genietend van een relaxatiebad, van oudere doe-het-zelvers, enzovoort.

Contact: Mie Moerenhout
Vlaams Ouderen Overleg Komitee (OOK) vzw - Vlaamse Ouderenraad • www.vlaams-ook.be

IN

- ouderen
- 50-plussers
- 55-plussers
- 60-plussers
- zeventigers
- tachtigers
- 90-plussers
- senioren
- ouderengeneraties
- anders-actieven
- ouderenorganisaties
- veroudering van de bevolking
- het grotere aandeel van 60-plussers

OUT

- ouden van dagen
- oudjes
- ouderlingen
- oude besjes
- bejaarden
- hoogbejaarden
- derde leeftijd
- krasse knarren
- vergrijzing, grijze druk
- non-actieven
- bonden van gepensioneerden
- Viagrageratie, Alzheimer light,
- verwende babyboomers, hangborstenbikini

(Foto Explorer J. Damase/PhotoNews)

VIER REDACTIEMUREN WAREN BART DE CLERCK TE ENG

Jan Backx

Van top tot teen in smaakvolle feldgrau-tinten gehuld, met Borsalino-hoedje op zijn kalende schedel, lijkt Bart De Clerck (41) zo weggewandeld uit een Hergé-album. Het fijne brilletje en het donkerbruin glanzende boekentasje identificeren hem bijna als de broer van professor Zonnebloem. Bart treedt in Boechout aan als splinternieuwe schepen van Financiën, Begroting, Middenstand, Senioren en Werkgelegenheid. Alstubieft! Een levend voorbeeld dat journalistiek tot alles leidt... Wie is deze avontuurlijke mens?

“Voluit is het Bart-Jozef-Maria”, glimlacht De Clerck. “Wellicht een link met het vak van mijn pa, die schrijnwerker-aannemer was maar toch ook Latijn-Griekse had gevolgd, vooraleer hij het familiebedrijf overnam. Bij de scouts bedachten ze me later met ‘lachende ara’ als totemnaam. Decor van dat alles was Ekeren-Donk, ten noorden van Antwerpen. Als jongetje verslond ik de griezelige assisenstukken in de krant. Toen het tijd werd om iets te gaan studeren, was de economische crisis op temperatuur gekomen. Geschiedenis boeide mij, maar de finaliteit – voor een schoolbord staan – zei me niets. Zo werd het rechten, in Antwerpen. Een formidabele tijd, toen er nog geen sprake was van het pc- en ipod-isolement dat de huidige studentenwereld zo kenmerkt.”

In die tijd legde Bart zijn eerste duurzame contacten – wat nu ‘netwerking’ wordt genoemd. “En ik kreeg lucht van een journalistiek basisprincipe: dat je via informele contacten véél meer opvangt dan gedwee zittend aan een bureau. Ook mijn legerdienst werd een feest. Als jurist werd ik dadelijk gedetacheerd naar het pas opgerichte Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, van professor Marc Bossuyt. Mijn job: het verhoren van vluchtelingen uit Zwart-Afrika. Allemaal heel serieus, met de Conventie van Genève als leidraad. Maar ik stak er ook Ghanese kinderliedjes op, die ik nu nog kan zingen! Afgezwaaid bleef ik nog enkele jaartjes op het Commissariaat-Generaal, tot ik een advertentie zag: de VUM zocht in Antwerpen een rechtbankverslaggever...”

Met 150 zaten ze op dat examen. Bart De Clerck: “Mijn goede studievriend Jean-Charles Verwaest haalde het, en ik was tweede. Genoeg stimulans om als freelancer aan de slag te gaan bij de Antwerpse redactie van *Het Nieuwsblad*. Ik kon me uitleven in stevige reportages voor de weekendbijlage en leerde er toffe collega’s kennen, zoals Staf De Lie, Dirk Martens en Werner Smeuninx. In die periode ging ik als fanatiek liefhebber en observator van dialecten ook sleutelen aan mijn dictie. Kwestie van inzetbaar te zijn in alle media. Kris Philips is de dame die mijn Antwerpse ‘a’ wegschaafde.”

Bart De Clerck: ‘Een politieke kleur belet dat nog helemaal geloofwaardig bent in de journalistiek.’ (Foto Arlette Stubbe)

En jawel, als gepolijst Antwerpenaar werd ie ook bruikbaar voor de regionale televisiezender ATV. “Ik had een debat gemodereerd rond werken in de haven, met Fred Erdman, Marc Van Peel en Hugo Schiltz. Dat was ATV opgefallen en zo ging ik er in 2000 aan de slag. Ik bleef er vier jaar, deed eindredactie, politiek, gerecht, economie en zelfs wat culinaire thema’s. Grote ervaringen waren een Chinareis met provinciegouverneur Camille Paulus en een Congoreis met havenscheper Delwaide. Mijn gesprekken met Roger Moore en Toots Thielemans zitten ook in de map mooie herinneringen.”

En toen lokte de politiek. “In 2004 werd ik kabinetsmedewerker van schepen Marc Van Peel, die in Antwerpen bevoegd was voor Personeel en Patrimonium. OK, je krijgt een kleur, en dat deert me niet, maar ik besepte wel dat ik nooit meer helemaal geloofwaardig terug kon naar de journalistiek. Met vrouw Karen en onze zoontjes Carlos en Quinten verhuisde ik in 2001 naar Boechout en ging er aan de slag bij de plaatselijke CD&V. Voorzitter, lijsttrekker en nu dus verkozen tot schepen. Ik heb er alleszins zin in. Boechout is zonder meer de gemeente van de goede smaak. Cultuur, gastronomie, we hebben alles in huis én we liggen ideaal tussen Antwerpen en Brussel.”

Heeft meneer-de-schepen ook nog een leven buiten de politiek? “Ik zet een communicatiebedrijfje op poten dat wil voorzien in mediatraining, advies, websites en bedrijfsfilms”, is het antwoord. Hobby’s? “Noem mij maar Hispanofiel, ik ben gepassioneerd door de Spaanse taal en het land. In mijn jonge jaren was ik ook een verwoed kwisser: vijf keer *Waagstuk*, de *IQ-kwis*, *Per seconde wijzer*... En of ik nog dromen heb? Ooit zou ik te voet naar Santiago de Compostela willen reizen. Puur uit cultuurhistorische nieuwsgierigheid.”

Weet er straks nog iemand hoe je aan diepgravende journalistiek doet?

De onderzoeksjournalist is gebeten om te weten, spit onverantwoord interessante thema's uit en is bereid om voor kennis van zaken diep te gaan. Alleen krijgt hij daar in Vlaanderen steeds minder ruimte voor. De maatschappij wordt complexer, maar er worden steeds minder middelen uitgetrokken om die veranderingen tegen een kritisch licht te houden. Omdat diepgravende journalistiek nu eenmaal economisch minder rendabel is dan

licht en emo-journalistiek, worden journalisten vooral ingezet op terreinen die een groter publiek aantrekken en dus weinig specialisatie vragen. En laat specialisatie nu net het vertrekpunt van gedegen onderzoeksjournalistiek zijn. Omdat een kritische pers een niet te onderschatten rol speelt in een democratie, kent het Fonds Pascal Decroos werkbeurzen toe aan journalisten die op een bepaald domein precies willen uitzoeken hoe de vork in de steel zit.

FONDS PASCAL DECROOS
VOOR BIJZONDERE JOURNALISTIEK

JOURNALISTIEK CONTINU IN DE RAMSJ?

Ivan Declercq

Een universitair geschoolde freelancer krijgt van een krant in Brussel het aanbod om op geregelde tijdstippen te werken als eindredacteur, op momenten dat er veel werk is of dat vaste mensen van de eindredactie tijdelijk onbeschikbaar zijn.

Hij aanvaardt het aanbod, gaat er aan de slag en verneemt dat voor de betaling en de administratieve aspecten gebruik wordt gemaakt van de diensten van een uitzendkantoor. Met andere woorden: voor het werk op die eindredactie zal de freelancer loontrekkende zijn van het uitzendkantoor. Van dat kantoor krijgt hij evenwel te horen dat zijn bruto-urloon € 9,16 bedraagt, gebaseerd op een bruto maandsalaris van € 1.429,00. "Kan dat?", vraagt hij zich af.

Het antwoord is 'nee'. Wie als uitzendkracht werkt, heeft recht op hetzelfde loon als wie soortgelijk werk verricht als vaste kracht in het bedrijf waar de uitzendkracht tijdelijk aan het werk is. Artikel 10 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, zegt het zo: "Het loon van de uitzendkracht mag niet lager zijn dan datgene waarop hij recht zou hebben gehad, indien hij onder dezelfde voorwaarden als vast werknemer door de gebruiker was in dienst genomen. Van het eerste lid kan worden afgeweken, indien gelijkwaardige voordelen worden toegekend door een collectieve arbeidsovereenkomst in het

paritair comité voor de uitzendarbeid en algemeen verklaard door de Koning."

Nu ligt € 1.429,00 bruto per maand ver beneden het normale salaris van een journalist, en zeker van een eindredacteur, ongeacht of die voor een dag- of een weekblad werkt. Volgens een (geïndexeerd) loonbarema voor dagbladjournalisten, gebaseerd op de nationale overeenkomst 1994-1996, zou een journalist in categorie B (universitair geschoold) nu starten met een *minimummaandsalaris* van € 2.900 bruto bij een krant in de hoogste oplagecategorie. Bij een weekblad zou die beginnende journalist *minimaal* € 2.283 bruto per maand moeten verdienen. Dat is respectievelijk € 18,59 en € 14,35 per uur, als *minimumvergoeding*. Een eind weg dus van de aangeboden € 9,16.

Bij het uitzendkantoor kreeg de freelancer, toen hij zijn verbazing uitsprak over het beschamende loon, te horen dat gewerkt werd met de gegevens die waren verstrekt door het bedrijf waar hij aan het werk was gezet.

We hadden graag de mening gehoord van de hoofdredacteur van de betrokken redactie, maar die bleek op diverse dagen constant onbereikbaar, wegens 'in vergadering'. Zijn mobiel-tje bleef doof. En beloften, van zijn medewerksters, dat we zouden worden teruggebeld, werden niet nagekomen.

Epiloog: de betrokken freelancer heeft na één dag werken op die eindredactie beslist dat hij, uit zelfrespect, niet tegen een dergelijke honorering voort wilde doen.

INVALIDE EN ZELFSTANDIG NEVENBEROEP

X is invalide verklaard en zou graag starten als freelancejournalist, in nevenberoep. Kan dat? Hij besprak dit met de adviserende geneesheer van het ziekenfonds en die zegt dat het enkel kan binnen een vast uurrooster.

Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) bevestigt dat je inderdaad de toestemming nodig hebt van de adviserende geneesheer van het ziekenfonds om deeltijds werk te verrichten, met behoud van je uitkering als invalide. Daarbij maakt het niet uit of je dat in loondienst dan wel als zelfstandige zou doen.

Wel maakt het een verschil uit of je vroeger als werknemer dan wel als zelfstandige bezig bent geweest. Een voormalige werknemer krijgt in principe een toelating om deeltijds te werken gedurende zes maanden. Die toestemming wordt in de praktijk vaak verlengd, tot jaren lang. Was je vroeger zelfstandige, dan geldt eveneens een periode van zes maanden, maar die wordt in principe niet verlengd. Maar daar wordt aan gesleuteld, om ook hier verlenging

mogelijk te maken.

Het RIZIV laat verstaan dat ziekenfondsen vrij positief staan tegenover aanvragen tot deeltijds werken, omdat dit onder meer de kosten drukt van de invaliditeitsuitkeringen. Wat je erbij verdient, gaat namelijk voor een deel ten koste van uw invaliditeitsuitkering. Er is dus geen volledige cumulatie van inkomens.

Dat de adviserende geneesheer zegt dat je binnen een opgelegd uurrooster moet werken, lijkt vreemd. Bij het RIZIV zelf gaf men het voorbeeld van mensen met een chronisch vermoeidheidssyndroom, die zich de ene dag wel goed voelen en een andere dag helemaal niet. Een opgelegd uurrooster zou dan helemaal niet kunnen. Daarom lijkt het aangewezen dat men zijn situatie goed uiteenzet aan de adviserende geneesheer van het ziekenfonds. Bij problemen met het ziekenfonds, kan rechtstreeks contact opgenomen worden met de Communicatiecel van het RIZIV: 02 739 72 12.

(I.D.)

AANVULLINGEN PERSPRIJZEN 2007

Lisbeth Moons

In de vorige DJ publiceerden we een overzicht van de Persprijzen die in 2007 worden georganiseerd. Hieronder een lijstje met aanvullingen. De bijgekomen gegevens staan in het vet.

● CITIGROUP-PRIJS VOOR JOURNALISTIEK TALENT

De 'Journalistic Excellence Award' van Citigroup mikt op financiële of economische journalisten uit de geschreven pers.

Prijs: 2000 euro + deelname aan een Internationaal Seminarie aan de Columbia University, New-York, met bezoeken aan verschillende financiële instellingen.

Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: 12 januari 2007
Seminarie: van 29 mei t/m 8 juni 2007

Contact: Lars Seynaeve
e-mail: lars.seynaeve@citigroup.com
tel. 02/626.54.27

● CONCENTRA AWARD FOR VIDEO-JOURNALISM

Een prijs voor video-journalisten voor het beste TV-nieuws-item (van minimum 1 minuut en maximaal 5 minuten). Het item moet zijn uitgezonden in 2005 of 2006 en ondertiteld zijn in het Engels.

De videojournalist moet persoonlijk instaan voor de research en de bewerking van het item en moet werken voor een zendstation dat gevestigd is in een Europese lidstaat.

Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: 1 september 2007
Prijzuitreiking: oktober 2007

Contact: Concentra Media NV - Ernest Bujuk
Via Media 4, 3500 Hasselt
tel. 011/71.22.99 - fax 011/71.22.95
www.theconcentra.org

● DEXIA-PERSPRIJZEN

Prijzen voor de beste artikelen of artikelenreeksen, audiovisuele reportages en foto's die tijdens het voorbije jaar in de media gepubliceerd of verspreid werden. Op die manier wil Dexia-bank bijdragen tot een betere kennis van het lokale, regionale, nationale en internationale leven in ons land.

De Persprijzen van Dexia werden in 1963 voor het eerst georganiseerd, toen enkel nog voor de schrijvende pers. Vanaf 1969 delen ook radio en televisie in de prijzen. In '78 en '79 volgden respectievelijk de persprijs voor sportjournalistiek en voor fotografie. In 1988 sloot de financieel-economische persprijs zich bij het rijtje aan. In 1996 werd de Duitstalige pers als een afzonderlijke categorie erkend.

Frequentie: jaarlijks
Prijzen: elke persprijs heeft een waarde van 2.000 euro. De Prijs financiële en economische informatie heeft een waarde van 3.000 euro.

Contact:
Dexia-Persdienst - Jean-Rémy Vander Looven
Rogierplein 11 (DT 29/2), 1210 Brussel
tel. 02/213.50.01
e-mail: Pressdexia@dexia.com

● PRIJS DEXIA-JAM

Prijs voor 'jonge' journalisten, die maximaal 7 jaar aan het werk zijn, zowel uit de geschreven pers als uit de audiovisuele sector en internetmedia.

Deze prijs is bedoeld als stimulans of aanmoediging bij het begin van de loopbaan, en wil een bepaald onderzoeksproject of reportage mogelijk maken.

De jonge journalisten mogen zelf hun kandidatuur indienen, met de steun van twee 'peters'. Ook twee personen die zich geroepen voelen als 'peter', mogen het werk van een journalist aan de jury voorstellen.

Prijs: 2 prijzen van 2.500 euro.

Prijzuitreiking: november 2007, tijdens het Gala van de Pers.

Contact: JAM (Journalisten Auteursmaatschappij)
Roger Vandendriesschelaan 38, 1150 Brussel
tel. 02/777.08.30
e-mail: info@jam.be

● EUROPESE PERSPRIJS

Prijs georganiseerd door de pan-Europese 'Beweging voor de Verenigde Staten van Europa' (BVSE). Jaarlijks organiseert deze Beweging een zitting van de Europese Eresenaat waarin verdienstelijke Europeanen worden opgenomen.

De kandidaten voor deze Europese persprijs worden steeds ingeleid door een eresenaar.

De Europese Persprijs 2006 werd uitgereikt aan Rolf-Dieter Krause, mediaverantwoordelijke van de ARD Studio Brüssel.

Prijzuitreiking: 4 februari 2007, tijdens de 46ste Europese Eresenaat

Contact:
BVSE - Walter Kunnen
Prins Boudewijnlaan 323, 2610 Wilrijk
Tel. 03/449.39.00 - fax 03/449.45.85
e-mail: bvse@skynet.be

● PRIJS SIEMENS - JAM

Prijs voor 'jonge' journalisten, die maximum 7 jaar aan het werk zijn, zowel uit geschreven pers als uit de audiovisuele sector.

De prijs is opgezet als financiële ondersteuning van een project of reportage van een jonge journalist rond de technologische ontwikkeling van Afrika. Thema's als water- en elektriciteitsvoorziening, transport, telecommunicatie, gezondheid komen in aanmerking.

De jonge journalisten mogen zelf hun kandidatuur indienen, met de steun van 2 'peters'.

Deze peters mogen echter ook zelf het werk van de journalist aan de jury voorstellen.

Prijs: 2 prijzen van 2.500 euro.

Prijzuitreiking: november 2007, tijdens het Gala van de Pers.

Contact:
JAM (Journalisten Auteursmaatschappij)
Roger Vandendriesschelaan 38, 1150 Brussel
tel. 02/777.08.30
e-mail: info@jam.be

● WABLIJFT-PRIJS VOOR KLARE TAAL

Met deze prijs vraagt de organisator aandacht voor het belang van eenvoudige en duidelijke informatie in alle domeinen van de samenleving.

Alhoewel deze prijs in het verleden reeds tweemaal naar journalisten ging, bekroont de Wablijft-prijs in het algemeen een persoon of organisatie die zich inzet voor een 'klare taal'. Het moet dus gaan om iemand die door eenvoudig en duidelijk taalgebruik, eventueel ook door andere activiteiten, de samenleving toegankelijker maakt voor mensen die minder goed lezen en schrijven.

Prijzuitreiking: begin december 2007

Contact:
VOCB vzw, Michel Helaers
Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen
Tel. 015/44.65.11 - fax 015/44.65.01
e-mail: wablijft@vocb.be
- michel.helaers@vocb.be

MINI EN MAXI NAVIGATIE

De markt wordt momenteel overspoeld door navigatietoestellen. Daarom proberen de fabrikanten zich te onderscheiden op andere vlakken. Eén manier is om met heel compacte of juist erg grote toestellen uit te pakken.

Mio heeft bijvoorbeeld met de **H610** een alles-in-één navigatietoestel uit dat zo klein is dat het heel makkelijk in een handtas of vestzak past. Toch doet het z'n werk als navigatiehulp prima, en zitten alle kaarten voor de meeste West-Europese landen al in het geheugen. Het grote voordeel van dit toestelletje is dat je het makkelijk mee kunt nemen als je je auto ergens achterlaat en te voet verder gaat. Zeker in een stad kan het dan goed helpen om op je uiteindelijke bestemming te raken, of om gewoon rond te wandelen. De H610 is ook bedoeld als reishulpje, getuige het onderdeel Travel Kit met praktische informatie zoals omrekenmodules of bagagelijstjes. Voor 399 euro is dit een veelzijdige navigatie- en reishulp.

Aan het andere eind van het spectrum staat de nieuwe **ViaMichelin Navigation X-980-T**. Dit is een van de grootste 'draagbare' navigatiesystemen op de markt. Het heeft een scherm van 4,3 inch (10,9 cm). Vooral handig aan dit scherm is dat het een dubbele weergave heeft: op het grootste deel zie je de route, terwijl je op een klein stuk het volgende kruispunt kunt bekijken. De X-980-T biedt deur-tot-deur navigatie binnen het grootste deel van Europa. In vergelijking met andere systemen biedt het toestel tal van instellingen en extra's. Op zich zijn de routeberekeningen zeker correct, maar we vonden de weergave op het scherm soms te traag zodat het vaak niet duidelijk is dat je bijvoorbeeld al voorbij een bepaalde zijstraat bent gereden.

Uniek aan de navigatietoestellen van ViaMichelin is dat de rode én groene Michelin-gidsen zijn opgenomen, zodat je altijd informatie over hotels, restaurants én toeristische attracties bij de hand hebt. Helaas valt de X-980-T nogal groot uit om in je hand te houden. In de voet die je op de voorruit of het dashboard vastmaakt, zit een krachtige luidspreker. Het toestel dubbelt ook als een Bluetooth handenvrije hulp voor de mobiele telefoon. Niet alleen het toestel zelf, ook de prijs is vrij fors: 649 euro

www.mio-tech.com
www.viamichelin.com

KLEINE SMARTPHONE – MP3 SPELER

Wie onderweg graag én telefoneert, z'n mail leest, agenda- en contactgegevens bijhoudt, en daarnaast ook nog eens muziek wil kunnen beluisteren, liep tot voor kort met verschillende apparaten rond. Met de **W850i** van **SonyEricsson** is dit verleden tijd. SE positioneert dit toestel als een Walkman-gsm. Het is inderdaad een volwaardige muziekspeler: alle bedieningsknoppen zitten meteen onder het scherm, zodat je het toestel zelfs niet moet openschuiven. Er is een geheugenkaart van 1 gigabyte meegeleverd, waar al flink wat muziek op kan. Met de oortjes aangesloten, fungeert de W850i ook als radio.

Tegelijk is het toestel echter een volwaardige smartphone. Alleen het scherm valt misschien wat klein uit, maar voor de rest kan hij de belangrijkste taken aan: dankzij UMTS vlot surfen, maar ook e-mail en RSS feeds binnenhalen, en uiteraard kalender- en contactgegevens met een computer synchroniseren. Wie vooral een compact toestel zoekt dat toch heel veel kan, is bij de W850i aan het goede adres. 430 euro is nog vrij schappelijk.

www.sonyericsson.be

SKYPE ZONDER COMPUTER

Een groot nadeel van Skype was dat je tot nu toe in principe een computer in de buurt moest hebben. De eerste toestellen die dit omzeilen komen nu op de markt. De eerste is de **Dualphone 3088** van **RTX**. Dit toestel heeft een basisstation dat je via een kabel verbindt aan een router die op de breedbandmodem is aangesloten, en ook in een gewone telefooncontactdoos steekt. Het eigenlijke laadstation kan dan ergens anders staan. Het toestel instellen voor Skype gaat heel eenvoudig: het meldt zich vanzelf aan bij het basisstation, en je moet alleen je Skype-gegevens op het toestel ingeven. Je krijgt dan alle Skype-mogelijkheden en informatie van de computertoepassing. Als Dect-telefoon is het toestel van een goede kwaliteit, zodat via de gewone telefoonlijn de gesprekken prima verlopen. Voor Skype ben je onder meer van de internetverbinding en de bezetting van Skype zelf afhankelijk. De 3088 kost 159 euro.

www.dualphone.net

NEUTRALITEIT IS IEDEREEN EVEN HARD AANPAKKEN

Jan De Zutter

Het moet 1986 geweest zijn, toen ik bij *De Morgen* hoofdredacteur Paul Goossens aan de telefoon tekeer hoorde gaan. Aan de andere kant van de lijn hing toenmalig SP-secretaris Carla Galle. Waarover de ruzie precies ging, was me niet duidelijk. Wel duidelijk was dat Goossens niet van plan was in te gaan op het bevel om een en ander in 'zijn' krant te publiceren. Het waren de nadagen van de verzuilde pers. Zestien jaar later maakte Caroline de Gruyter onder de kop 'Is het nu gedaan met die kloterij' in *NRC Handelsblad* een analyse van de moeilijke relatie tussen de Belgische pers en de premier. Ze citeerde onder meer politiek commentator Luc Vanderkelen van *Het Laatste Nieuws* die het had over Verhofstadt: "Hij belt me in de badkamer, op de wc en als ik een tongetje sta te bakken. Hij probeert me op zaterdagavond om half twaalf nog te vertellen wat ik moet schrijven en wat ik niet moet schrijven." Het artikel in *NRC* is één lange klaagzang over politieke beïnvloeding van de pers. In 2002! Vandaag zou je niet zo heel veel moeite moeten doen om soortgelijke verhalen op te tekenen. Nochtans heeft de Vlaamse pers de naam 'onafhankelijk', 'neutraal' en 'objectief' te zijn.

Ik heb het geluk gehad aan beide zijden van de frontlijn te staan, als journalist bij *De Morgen* en als politiek adviseur bij de sp.a. En dan mag *NRC* schrijven dat de Vlaamse pers geïntimideerd wordt door enkele politici, omgekeerd is dat zeer zeker ook het geval. Woordvoerders van ministers of hooggeplaatste politici kunnen erover meespreken. De keren dat ze te horen krijgen dat hun baas moet reageren of dat hij anders de komende tijd niet meer in de krant zal staan, zijn niet te tellen. En de politicus die niet meteen bereid is naar de televisiestudio te rennen, krijgt te horen dat in dat geval "de stoel wordt leeg gehouden, zodat de kijkers zien dat u niet wil reageren." De Amerikaanse hoogleraar journalistiek Jay Rosen van de Universiteit van New York vindt dat de Amerikaanse pers geëvolueerd is naar een agressiecultuur. Vroeger werd de kwaliteit van een journalist afgemeten aan zijn intimiteit met de macht, vandaag aan zijn bereidheid om agressief te zijn.

Niet alleen intimidaties en dreigementen zijn relatief gewoon geworden, ook het doelbewust creëren van politieke conflicten is al een hele tijd aan de gang. Reljournalistiek is er op gericht virtuele conflicten te creëren. Virtueel, omdat het conflict niet bestond voor de journalist erover schreef. Vrij snel na publicatie is het conflict ook verdwenen. De techniek is belachelijk eenvoudig. Stel: parlamentslid X uit de meerderheid heeft een aardig wetsvoorstel klaar. Dat komt terecht bij een journalist. Die krijgt de opdracht reacties te sprokkelken. Als je een goeie dag hebt, vind je bij de coalitiepartner wel een of andere figuur die over alles een mening heeft. Die kan het voorstel dan vakkundig afkraken. Die dag kun je op de voorpagina titelen: 'Crisette in de meerderheid'. Erik van Gruijthuijzen, hoofdredacteur van *Het Parool* zei het al: "Journalisten houden van politieke ruzies, laten we eerlijk zijn."

Hoe is het zover kunnen komen? Elke analyse zal ongetwijfeld onvolledig zijn en – voor alle duidelijkheid – er zijn wel degelijk politieke journalisten met een stevige beroeps-ethiek. Ik ben er wel van overtuigd dat de terechte ontvoogding van de pers voor een stuk heeft bijgedragen tot een misbegrepen vorm van 'kritische journalistiek'. De Vlaamse pers was tot het begin van de jaren '80 sterk verweven met de zuilen. De overgang van een gezagsgetrouwe naar een onafhankelijke en kritische pers moest in de verf worden gezet. Vandaag vergelijkt *De Morgen* zijn voormalige broodheer met een "hoer". Op zijn voorpagina schrijft het dagblad: "Wat zit er nog wel in het pakket van de sp.a? Wind, slijm en onnozelheid." Elk beetje hoofdredacteur weet dat dit klinkklare nonsens is. Maar het niet publiceren, zou de indruk wekken dat je censuur toepast op de eigen journalisten in een poging om een politieke partij uit de wind te zetten. Of zoals Rosen het stelde: "De verslaggever verwierf status door met zijn gesprekspartners te gaan eten, vandaag verwerft hij status door ze op te eten..."

Ik vergelijk de 'misbegrepen kritische houding' van de Vlaamse pers vaak met adolescentiegedrag. De pers bevond zich in een fase waarin ze zich moest losweken van mama en papa. In zo'n ontvoogdingsstrijd vallen er al eens onredelijke woorden. Van adolescentie verwacht je wel dat ze eindig is,

maar de Vlaamse pers blijkt zich in een chronische adolescentiecrisis te bevinden, waarvan agressiviteit een hoofdbestanddeel is.

In een poging de afhankelijkheid van politieke zuilen af te werpen, wordt een agressieve pseudo-kritische houding aan-

genomen, die de indruk van neutraliteit moet wekken. Iedereen is gelijk voor de pers! Wij pakken iedereen even hard aan!

Over die neutraliteit van journalisten stelt hoogleraar Rosen de volgende vragen: "Beste journalist, wie ben je eigenlijk, politiek gesproken. Wat soort werk doe je binnen de politieke wereld? En aan welke kant sta je, als het niet aan je eigen kant is? Het consensus-antwoord – het meest gegeven, meteen verdedigd en volledig geloofd door journalisten – luidt: 'Onze politiek? Wij zijn professionelen die geen partizanenrol vervullen. We staan neutraal tegenover alle partijen, groepen en kandidaten. Wij staan aan de kant van het publiek. Wij bieden vitaal nieuws, een context om het te begrijpen, analyse en interpretatie waar nodig. Daarbovenop spelen we de rol van onzin-detector, waarheidsverteller, doortastende bevragers van politici en andere spelers op het veld. We zijn beperkt door de journalistieke imperatieven van eerlijkheid, accuraatheid, relevantie, tijdloosheid en gelijke behandeling. En we proberen je niet te vervelen. Dat zijn onze principes, dat is onze politiek.'"

Rosen weerlegt die stellingen met klem. "En dat is waarom dit geloofssysteem zich in ernstige moeilijkheden bevindt. Het beantwoordt een politieke vraag door politiek te vermij-

---

*The press may not be successful in telling
its readers what to think,
but it is stunningly successful
in telling its readers what to think about.*

Politieke journalistiek: de 'gatekeeper' wordt steeds meer 'agenda-setter'. Op de foto VLD-voorzitter Bart Somers en politieke banneling Jean-Marie Dedecker in betere tijden. (Foto Tanguy Jockmans / PhotoNews)

den. Professionele journalistieke correctheid laat enkel nog neutraliteit en haar eindeloze equivalenten toe, waarvan gelijke agressieve behandeling in de rol van waakhond er een is."

Rosen verduidelijkte zijn stellingen ooit met een parabel, die zich afspeelt tussen april 1992 en februari 1996, tijdens de belegering van Sarajevo. Een westerse correspondent krijgt de mogelijkheid om verslag uit te brengen over de sluipschutters die de stad onveilig maken. Hij vergezelt een aantal Bosnische sluipschutters naar een heuveltop boven de stad. Daar mag hij van een van de sluipschutters door het vizier kijken. De journalist ziet twee mensen in een steegje. Dan vraagt de sluipschutter: "De linkse of de rechtse?" De verslaggever raakt in paniek. "Ik kan daar niet op antwoorden," zegt hij. "Ik wil niet betrokken raken in dit conflict." De sluipschutter lacht en neemt zijn geweer. Hij schiet de twee mensen neer en zegt: "Als je geantwoord had, had je er een kunnen redden."

Rosen stelt hier de journalistieke neutraliteit scherp ter discussie. Dat de pers niet neutraal is, moge trouwens ook blijken uit de recente oprichting van nieuwe persorganen die zich wél partijdig opstellen in een reactie op de schijnneutraliteit van de mainstream-pers. Denk aan Fox Channel in de VS, radio VB6015 van het Vlaams Belang of Indymedia, hier bij ons. In *The Washington Post* waarschuwt Howard Kurtz: "Voor het eerst kijken miljoenen mensen die toegang hebben tot een breed publiek (...) over de schouders van journalisten, of beoefenen zelf journalistiek."

Ook ex-VRT-baas Tony Mary en filosoof Etienne Vermeersch voorspelden op een debat voor de Brusselse Lions Club in april 2006 dat "inhoud die door het publiek is gemaakt op het internet, de invloed van televisiestations, kranten en andere traditionele media (zal) verzuipen." Op het debat verklaarden Mary en Vermeersch dat de journalist steeds meer een *gatekeeper* zal worden "in dat overweldigende aanbod aan content." De *gatekeeper* controleert welke informatie het systeem kan binnendringen en is dus in staat de kennis van het publiek over gebeurtenissen te controleren. De keuzes van de *gatekeeper* kunnen het mentale beeld kleuren dat mensen zich vormen over wat er gebeurt in de wereld. Men spreekt over *gatekeeping power* als de poortwachter met zijn actie een specifieke en door hem gewenste uitkomst nastreeft. Bij de hedendaagse politieke journalistiek is dat vaak het geval. *Gatekeeping* wordt dan *agenda-setting*, ofwel: de poortwachter begint mee de politieke agenda te bepalen. Politici kennen die *gatekeeping power* en zijn er beducht voor. Politici maken vandaag gebruik van specialisten om hun

boodschap voorbij de poortwachter te sluiten. Politieke journalisten hebben een dubbelzinnige verhouding met die specialisten. Publiekelijk worden ze afgekraakt als politieke manipulators, maar in het dagelijkse werk wordt voortdurend een beroep op hen gedaan. Maar de journalist is nooit zeker van correcte, feitelijke informatie, de politieke woordvoerder is nooit zeker van een correcte verwerking in de media. Een voortdurend wantrouwen is het gevolg. Nochtans zijn journalisten zich bewust van die gevaren. Meer dan tachtig procent vindt dat zij zelf vooral de waan van de dag volgen. Een kleine meerderheid heeft het ook over een papegaiencircuit, wat dan slaat op het elkaar napraten in de pers.

Merkwaardig genoeg is het niet de eigen politieke overtuiging die journalisten ertoe aanzet gekleurde informatie te verspreiden. Uit een onderzoek uit 2004 van de vakgroep sociologie van de rijksuniversiteit van Groningen blijkt dat er "geen verschillen (werden) gevonden tussen linkse en rechtse journalisten in de manier waarop ze het nieuws benaderen". De onderzoekers leiden daaruit af dat "de professionele cultuur sterker lijkt te zijn dan de politieke voorkeur." Die conclusie wordt tegengesproken door Robert Kaplan. Nee, de media zijn niet links, vindt Kaplan, ze hebben de rol van links overgenomen. De essentiële rol van links was steeds het bevragen van autoriteit. Autoriteit leeft onder meer van geheimzinnigheid en daarom moeten alle geheimen op straat komen, blootgesteld worden, zeg maar. Het belangrijkste wapen van de massamedia is blootstelling. Door blootstelling als middel te vervangen door blootstelling als doel, ondermijnen de massamedia vandaag elke politieke autoriteit. "Daardoor beschikken ze over een authentieke politieke macht – schrikbarend uitvergroet door de technologie – zonder de verantwoordelijkheid die er dikwijls mee gepaard gaat", zegt Kaplan. "Politici staan zwakker dan ooit, journalisten sterker."

De voortdurende blootstelling door de media heeft er merkwaardig genoeg niet voor gezorgd dat er meer inzicht ontstaat in de politiek of in de mechanismen van autoriteit. Het heeft er daarentegen voor gezorgd dat de politiek ondoorzichtiger is geworden, wat een diep gevoel van wantrouwen heeft veroorzaakt bij de burgers. Uit Kaplans analyse kunnen we afleiden dat de journalistiek op z'n minst mede verantwoordelijk is voor het grote onbehagen dat leeft bij de bevolking. Misschien gaat het wel over een onbehagen met de huidige politiek, maar dan wel met de politiek zoals die door de doorsneeburger beleefd wordt via de media, gefilterd door de *gatekeeper*, neutraal in de gelijke agressieve behandeling van elke vorm van politieke autoriteit.

Walter Zinzen

**De wereld is een schouwtoneel.
Maar wie doet de regie?**

Pelckmans

Centraal in dit boek staat het begrip 'democratie'. Wat houdt dat precies in, wat zijn de voor- en nadelen van dat systeem, en is België wel zo democratisch als op het eerste gezicht lijkt? Journalist Walter Zinzen stelt in zijn nieuwste boek een aantal Belgische (en bij uitbreiding Europese) politieke fenomenen aan de kaak. Ook aan de pers wordt een volledig hoofdstuk gewijd. Hij werpt enig licht op het (on)vermogen van de pers om gebeurtenissen te beïnvloeden.

Volgens Zinzen kunnen journalisten wel degelijk de publieke opinie sturen, maar slechts in bepaalde omstandigheden. In de meeste gevallen volgt de pers gewoon de waan van de dag en is ze er dus niet zelf de schepper van, zoals veel mensen denken. Het boek is vanuit een persoonlijke visie geschreven en biedt stof tot nadenken.

Johan Possemiers en Leen De Moor

Najaar in de tuin

bmp

Gazet van Antwerpen-journaliste Leen De Moor lost wel vaker tuinproblemen op in de krant. Samen met tuinspecialist Johan Possemiers bundelde ze 101 tips om ook in de herfst en de winter je tuin piekfijn te houden. Zowel planten en bomen als struiken en hagen en zelfs groente en fruit komen aan bod. Je verneemt waar je het best bepaalde planten zet en je leert een en ander over plantenziektes en hoe ze te verhelpen. Ook allerlei 'normale' verschijnselen krijgen aandacht, zodat je niet meteen in paniek slaat als je favoriete plant of boom zich wat raar gedraagt.

Een handige gids dus voor de tuinliefhebber.

Jennie Vanlerberghe

**Van Antwerpen naar Jeruzalem.
Haat, racisme en liefde**

Globe

Journaliste en vredesactiviste Jennie Vanlerberghe is er, samen met freelancefotografe Lieve Snellings, opnieuw op uitgetrokken om getuigenissen te verzamelen van mensen in

nood. Dit keer ligt de focus op Israël en de lijdensweg van de vele Palestijnen die daar trachten te overleven. Ook Joden konden hun zegje doen over de moeilijke situatie in hun land. Bijna alle geïnterviewden zijn vrouwen en de meeste van hen ijveren op een of andere manier voor vrede. Hierdoor is het boek enigszins eenzijdig in de belichting van een zeer complexe situatie. Het laat ons echter eens te meer beseffen hoeveel mensen een constant gevecht, al dan niet letterlijk, moeten voeren om een thuis voor zichzelf en hun geliefden te creëren.

ZAK

Zakagenda 2007

Houtekiet

De bladeren zijn eindelijk van de bomen gevallen, de temperatuur daalt gevoelig en de zon gaat vroeger onder, tijd dus om een nieuwe agenda aan te schaffen. Leden van de VVJ zijn natuurlijk al bediend met een *Journalistenagenda*, maar minder fortuinlijke mensen moeten wel op zoek. Wie de dag met vrolijk gemoed wil beginnen, heeft veel aan de nieuwe *ZAK-Agenda*. Per week kun je genieten van cartoons over de vreemde gewoonten van onze medemens of over de medemens in de vreemdeling, want de allochtone thematiek is nooit ver weg. Met enkele rake pennenstreken slaagt ZAK er vaak in meteen de vinger op de wonde te leggen en ons tegelijkertijd toch een goed humeur te bezorgen.

Marc Helsen

Op reis naar nergens. Een verbijsterende wereldreis door 12 niemandslanden, van Congo tot Ingoesjetie lannoo

Waar iedereen vooral niet naartoe wil, daar trok *Het Nieuwsblad*-journalist Marc Helsen dit jaar nu net wel heen. Van het ene continent reisde hij naar het andere en ondertussen schreef hij zijn belevenissen op, met dit boek als resultaat. En wat een boek! Mede met prachtige foto's schetst hij de ene hallucinante situatie na de andere. Walging en ontroering strijden vaak om de voorrang, maar je moet al een hart van steen hebben om onverschillig te blijven bij al die verhalen die ons een blik geven op het beste en het slechtste in de mens. Gelukkig beschikt de auteur over een vlotte en vaak humoristische pen, zodat de lezer niet verzuipt in al die elende.

Gaston Durnez
De lach van Chesterton
 lannoo

Gilbert Keith Chesterton was een belangrijke en zeer productieve journalist en schrijver, uit het begin van de twintigste eeuw. In 36 jaar tijd schreef hij vierduizend artikelen en 106 boeken. Tegenwoordig is hij vooral bekend als auteur van de *Father Brown*-detectives, maar een eeuw geleden werd hij beschouwd als een autoriteit op het gebied van sociale toestanden en religie in het Verenigd Koninkrijk. Journalist en Chesterton-bewonderaar

Gaston Durnez schetst een boeiend plaatje van het leven en werk van deze kleurrijke figuur. Daarbij plaatst hij zijn voornaamste boeken en artikelen in hun historische context en belicht daardoor tevens enkele aspecten van de Britse politiek van vóór WO II.

Guido Fonteyn
Boerenpsalm. Vlaamse boeren in Wallonië
 Manteau

Een nieuw boek van oud-journalist en Wallonië-kenner Guido Fonteyn. Deze keer staan de Vlaamse boeren in Wallonië centraal. Vanaf eind 19de eeuw trokken vele Vlaamse boeren van hun piepkleine en overbevolkte stukje grond naar de uitgestrekte en dunbevolkte velden van Wallonië. Ze werkten daar hard en trachtten tegelijkertijd hun Vlaamse cultuur in ere te houden. Over het leven van die mensen en hoe ze daar door hun nieuwe

buren werden behandeld, is weinig bekend, maar Fonteyn doet een poging een tipje van die sluier op te lichten. Ook een ander type migrant, met name de seizoenarbeider, komt aan bod en even wordt ook stilgestaan bij de huidige trek naar Wallonië door gegoede Vlamingen die op zoek gaan naar de rust en de goedkopere gronden en huizen. De verhouding tussen Vlamingen en Walen in deze kwesties kan misschien wat licht werpen op de huidige problemen.

Bernard Dewulf
Loerhoek
 Atlas

Wie durft te beweren dat journalisten weinig literair talent hebben, moet dit boek maar een keer ter hand nemen. Al jaren schrijft Bernard Dewulf korte columns voor *De Morgen*. Die gaan nu eens niet over actualiteit, tenzij je hieronder de actualiteit van het persoonlijke dagelijkse leven verstaat. Dewulf schrijft over zichzelf, maar vooral ook over zijn kinderen. Hij doet dit niet op droge toon, maar op een filosofische en poëtisch verwoorde manier. Zo komt hij tot dit boek vol pareltjes van literatuur, die een intieme, enigszins melancholische sfeer scheppen en de lezer in eigen hart en hoofd doen kijken.

Friedl' Lesage
Het beste moet nog komen
 Van Halewyck

Een mooi en intiem boekje, dat al meteen opvalt door de mooie cover. De titel verwijst naar het radioprogramma dat Friedl' Lesage in 2005 elke ochtend tussen negen en tien op *Radio 1* presenteerde. Een veertigtal van de gesprekken die ze met haar bekende gasten voerde, zijn in dit boekje opgenomen, samen met

prachtige foto's van Stephan Vanfleteren. Banaliteit krijgt in die gesprekken weinig kans, want de hoofdvraag voor ieder van de geïnterviewden is wat voor hen de zin van het leven uitmaakt. Een paar bladzijden lang geven ze zich bloot en gunnen de lezer/luisteraar een blik op hun diepste zielenroerselen. Het bevestigt de idee dat we van iedereen iets kunnen leren. Een boekje om even stil bij te worden.

Guy Van Gestel
Fit zijn in je hoofd. Geestelijk gezond in 10 stappen
 Davidsfonds

Psychische problemen zijn geen echt taboe meer, maar hebben toch nog lang niet de vanzelfsprekendheid van lichamelijke problemen. Wie geeft graag toe dat hij/zij de stress van het drukke leven niet meer aankan en de hulp van een psycholoog nodig heeft? Nochtans worstelt één op de zes Belgen met depressie en is zelfdoding een van de belangrijkste doodsoorzaken in ons land. *Dag Allemaal*-journalist Guy

Van Gestel wil met dit boek mensen een steuntje in de rug bieden. Hij bespreekt tien stappen om je geestelijke gezondheid meer in evenwicht te brengen of te houden. Zowel bekende als onbekende mensen geven concrete voorbeelden en vertellen over hun problemen. Een deskundige geeft meer uitleg. Ook nuttige adressen en telefoonnummers vind je in dit boek.

Stefaan Van Laere
Cocktails voor elke dag, voor iedereen
 Davidsfonds

Wie graag in de keuken experimenteert, kan hier zijn hartje ophalen. Cocktails in alle soorten en maten, zowel alcoholische als niet-alcoholische, passeren de revue. De meeste recepten zijn vrij eenvoudig, al is het hebben van een blender wel een must. Het boek is duidelijk en handig vormgegeven en toch is ook een plaatsje voorzien voor wat meer uitleg over het recept, zoals de

herkomst van de ingrediënten of het beste tijdstip voor deze of gene cocktail. De foto's doen de lezer onmiddellijk watertanden en op zoek gaan naar de nodige ingrediënten.

De deadline voorbij

BOURGEOISGAZETTE

Een column van Mark Vlaeminck

Een geluk met een ongeluk. Een andere en betere definitie van wat minister Geert Bourgeois onlangs overkwam, kan ik me moeilijk inbeelden. Want je zult maar eventjes de risee van het Martelarenplein zijn wegens de N-VA-capriolen rond Jean-Marie Dedecker, of daar kan je sinterklaas spelen met de *Gazette van Detroit*.

In de Vlaamse regering is de heer Bourgeois bevoegd voor zowel het buitenlands beleid als de media. Wat die met elkaar te maken hebben, dat zal Bourgeois zich zelf ook al wel eens hebben afgevraagd, tot hij nu de kans kreeg om die twee sterk uiteenlopende ingrediënten te mixen tot een aantrekkelijke cocktail. De minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Media als reddende engel van de *Gazette van Detroit*. Een krantje. Hoort dus thuis onder de noemer media. Maar in Amerika.

Hoort dus ook thuis onder de hoofding buitenland. En daar bovenop nog een stukje nostalgische Vlaamse folklore. Een N-VA'er kan zich toch geen betere combinatie bedenken om juichend en zingend door het leven te gaan. Ook na de Dedecker-vaudeville.

Zoals Bourgeois uit Izegem komt, zo stamt Camille Cools uit Moorslede. Twee keer West-Vlaanderen. Cools was nog maar 15 jaar toen hij in 1889 inscheepte op de *Westland* en met de legendarische Red Star Line naar Detroit in de Verenigde Staten verhuisde. Daar zou hij aan de kost komen als kruidenier, als verkoper van meubelen en als fabrikant van duivenmanden. Voor de Vlaamse en andere duivenmelkers in Amerika.

Cools was wat West-Vlamingen een neringdoener noemen. Maar dan wel een middenstander met hogere betrachtingen. Hij was lid van zowel de schuttersgilde als de turnkring en hij ging in Amerika zelfs toneelspelen. Plus – en daardoor haalt hij nu de geschiedenis – stichtte hij een Vlaamse krant in Amerika. De *Gazette van Detroit*. Het eerste nummer rolde op 13 augustus 1914 van de persen. Onder het motto 'Licht voor 't volk'.

(Foto Nick Hannes)

Je houdt het niet voor mogelijk, maar een kleine eeuw later bestaat dat krantje nog altijd. Het verschijnt nog om de veertien dagen op zes bladzijden. De foto's zijn zo oubollig als de rest van het drukwerk, maar dat zijn onschuldige familiealbums wel vaker.

De *Gazette van Detroit* richt zich met nieuws over Vlaanderen tot (West-)Vlamingen en hun afstammelingen in Noord-Amerika.

Blijkbaar is er anno 2006 nog nauwelijks behoefte aan die gedrukte vorm van heimatliteratuur, want de verspreide oplage is ondertussen al gezakt tot minder dan 900 exemplaren. De oplage van vele ledenbladen van verenigingen en schoolkrantjes ligt hoger dan dat.

Maar kijk, als de nood het hoogst is, is Bourgeois nabij. Bourgeois redt voorlopig de *Gazette van Detroit* met een

subsidie van 12.500 euro. Een half miljoen oude Belgische frank. Dat is 14 euro of 560 frank per lezer. Mochten er nog andere noodlijdende Vlaamse krantjes zijn, dan weten die nu op basis van welke cijfers ze bij de minister van Media kunnen proberen een subsidie los te peuten.

Maar in Detroit zijn ze tevreden. Ze schrijven het zelf op Wikipedia: "Op 11 december 2006 werd bekend dat Vlams minister (zo staat het er) Geert Bourgeois 12.500 euro aan de *Gazette van Detroit* gift. In 2005 luddige Ludwig Vandebussche, correspondent vo de *Gazette van Detroit* in Vlaanderen, d'alarmbelle. De gazette had dringend ves geld en bloed nôdig: de redactie was ôogbejoard, de advertentie-inkomst'n woaren dramatisch geminderd en 't aantal abonnees was gezakt tot minder dan negenhonderd."

"Vandebussche, die in 't dagelijkse leevn politiemann es, starttige een actie '1.000 Vlamingen x 10 euro', waarmee hij voldoende geld bij elkaar hoopte te krijgen vo gazette te kunn loat'n bestaan. Dankzie de subsidies van Bourgeois goat da nu verzekers nog een ende kunn deurn."

Voilà. Zo hoor je het nog eens van iemand anders.

Onder embargo

Alles wat in deze Onder embargo staat is **waar**.

Misschien een beetje gechargeerd, bij de haren getrokken of gewoonweg geïnterpreteerd, maar niéts gefingeerd.

Zoals: bij *De Tijd* is nu ook politiek verslaggever **Mark Deweerdt** weggegaan. Hij is sinds 1 december aan de slag op het kabinet van Vlaams minister-president Yves Leterme (CD&V) als politiek adviseur.

Vaak gehoorde reactie op de overstap van Mark: niet enkel een groot verlies voor *De Tijd*, maar ook voor dit vak van ons.

Ook **Peter De Rop** (ex-*Het Nieuwsblad*) heeft de stiel verlaten. Hij is sinds 1 december directeur van Muziekmozaïek, het Impulscentrum voor Folk en Jazz in Vlaanderen.

De omgekeerde beweging maakt **Bjorn Crul** (33). Na gedurende 2 jaar kabinetschef te zijn geweest van de Brugse burgemeester Patrick Moenaert (CD&V), keert hij op 1 maart 2007 terug naar de VRT-radionieuwsdienst.

Frank Van Laeken verlaat de Oost-Vlaamse regionale tv-omroep *Kanaal 3*, waar hij sinds juni vorig jaar hoofdredacteur was, om *Prime Sport* te gaan leiden. Dat zijn de sportkanalen van betaalzender *Prime* die via het digitale platform van Telenet te bekijken zijn. In een vroeger leven leidde Frank ook al de sportredactie van de VRT.

De nieuwe hoofdredacteur van *Kanaal 3* is **Peter Van den Bossche** (42). Hij heeft een stevig verleden als freelance regioreporter, voor onder meer *Radio Contact*, *Het Laatste Nieuws*, *Het Volk*, *Radio 2 Oost-Vlaanderen*, *Actua TV* en *Kanaal 3*.

Nog een opmerkelijke overstap: **Boudewijn Van Peteghem** verlaat *De Standaard* om chef eindredactie te worden bij *Trends*. Boudewijn werkte eerst 11 jaar voor Belga, vervolgens nog eens 11 jaar voor *De Standaard*.

Overleden is **Karel Verleyen** (68). Karel was behalve leraar en jeugdschrijver ooit adjunct-hoofdredacteur van *Het Volk*. De groeten aan Frans ginderachter, beste Karel!

Ook vertrokken richting hiernamaals is **Jasim Ali**, de vaste medewerker van de VRT in de Iraakse hoofdstad Bagdad. Volgens tv-reporter Rudi Vranckx staat het vast dat hij vermoord is.

De dodentol onder journalisten en persmedewerkers in Irak lag op 12 december op 163 sinds de oorlog er drie jaar geleden uitbrak. VTM-journalist **Nicholas Lataire** leeft nog maar is samen met zijn cameraman en

klankman wel onder vuur genomen door Dennis Black Magic. In Praag, waar Black Magic een pornofilm aan het draaien was. Toen Lataire even doorvroeg over criminelen die Black Magic naar eigen zeggen op de hielen zaten, sloegen bij de pornokoning de stoppen door.

Reporter Lataire in *Gazet van Antwerpen*: "We bleven kalm en stapten naar buiten. Intussen had Dennis met de directeur Informatie van VTM (*Eric Goens, nvdr*) gebeld en gedreigd dat hij mij zou afmaken. Nog geen minuut later stormde hij ineens buiten en loste hij een schot in onze richting. De kogel vloog op zo'n twee meter van onze klankman."

Het houdt niet op, die VTM-reporters die beschoten worden of net niet (*remember* Katleen Peeraer) onder het bewind van VTM-Informatiedirecteur Goens.

Gelukkig beëindigen dan toch sommige journalisten hun carrière nog op een propere manier. **Erik Vercruyse** en **Luk Menten** van Belga bijvoorbeeld, die met brugpensioen gaan.

Erik, bij deze alvast uitdrukkelijk dank voor de grote verdienste die je ook op het niveau van de beroepsvereniging en de erkenningscommissie voor beroepsjournalisten hebt gehad!

Voor de vervanging van Erik en Luk bij Belga wordt intussen gezorgd. Zo te zien worden het een of meer jonge snaken met flaporen, visogen en dikke lippen.

Dat blijkt volgens de jongste Belga-promotiecampagne toch het volk te zijn waarnaar directeur **Egbert Hans** op zoek is.

Niet alle journalisten toonden zich gelukkig met het imago dat het persagentschap met zijn campagne aan de vaderlandse journalistiek geeft, en dan drukken we ons nog zacht uit.

Bij *De Morgen* gaat sportverslaggever **Tony Landuyt** (63) met prepensioen. Na 40 jaar (hoofdzakelijk wielers)verslaggeving. Bijna was Tony de allereerste *De Morgen*-redacteur die een loopbaan tot zijn 65-ste was gegend...

Jan Hauspie en **Christian Vandenaabeele** hebben met hun baanbrekende reportage over corruptie in het Belgische voetbal in *Sport/Voetbalmagazine* nu ook de prijs voor de beste onderzoeksjournalistiek gekregen van de VVOJ, althans in de categorie 'tekstuele producties'.

Twee andere VVOJ-prijzen gingen naar realisaties van Nederlandse journalisten.

Nog journalisten in de prijzen. Een Belgische

quizploeg met daarin ondermeer de journalisten **Marc Van Springel** en **Erik De Rycke** is voor het tweede jaar op rij Europees kampioen quizen geworden.

De **Vereniging van de Vlaamse Filmpers** (voorheen de Beroepsbond van de Belgische Filmpers-Vlaanderen) heeft haar vijfde Prijs van Verdienste uitgereikt aan Robbe De Hert.

VVF-voorzitter **Lukas De Vos** in zijn laudatio: "Meer nog dan een filmmaker, is Robbe het wandelend archief van de Vlaamse film."

Luc Rademakers en **Ivo Vandekerckhove**, hoofdredacteurs van respectievelijk *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg*, zijn met een weblog gestart – een primeur.

Luk zal het op www.gva.be vooral over de interne keuken van de media hebben en over wie er allemaal in de media verschijnt. Ivo zal op www.hbvl.be focussen op het leven van alledag in en rond de redactie.

Nieuws van het managersfront: **Dirk Van Roy** (46) volgt wijlen Mieke Verhelst op als algemeen directeur van Roularta Media, de nationale reclameregie van Roularta Media Group.

De door De Persgroep ontslagen *De Morgen*-directeur **Wim Coessens** heeft een nieuwe job. Hij wordt algemeen coördinator van het Filmfestival van Gent, waar hij gedelegeerd bestuurder Jacques Dubrulle gaat assisteren die binnenkort met pensioen gaat.

En bij de VRT is **Diane Waumans**, sinds februari 2000 woordvoester van de VRT-televisie, gepromoveerd tot algemeen communicatiemanager en woordvoester van de openbare omroep. Voorheen werkte Diane ook al 16 jaar bij *Radio 1* als presentatrice, reporter en producer.

Ze neemt zo ook de bevoegdheden over van **Hilde Debackere**, die woordvoester was van gedelegeerd bestuurder Piet Van Roe. Debackere zelf is benoemd is tot nieuwe aankoopdirecteur van de VRT in de plaats van Herman Eerdekens die vertrekt.

Ook weg bij de openbare omroep is personeelsdirecteur **Hugo De Vreese**. Na Tony Mary en Aimé Van Hecke is hij het derde algemeen directielid dat op drie maanden tijd de VRT verlaat.

En nog een kop is gerold bij Reprobel, het fonds voor reprografierechten waaruit ook journalisten hun jaarlijkse voordeel kunnen halen. Directeur **Patrick De Braekeleer** is om diverse redenen aan de kant geschoven en wordt tijdelijk opgevolgd door Wim De Mont.

F gVc]ZYeUVXWdeV_Ł
5Vi Ŕ YV]aef YZ/cSZŽ

?W^ UM]RR_ UVAVcdacZkV_ 5Vi Ŕ

>WcZW`a!##" \$& !" } hhhŽMŔŽ^ ^